

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSPAR, A BORGÁZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKKÖZLÖNY

A BUDAPESTI KOCSMÁROK IPARTÁRSULATÁNAK,

A SZABADKAI SZÁLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉNÁZTULAJDOSOK ÉS KOCSMÁROK EGYSÉLETE, — AZ ARADI PINCÉR SEGÉLTŐ- ÉS ELHETÉZŐ EGYLET HIVATALOS LAPJA.

M. N. MŰZEM KÖZLÖNY
Hírlapkönyv
Növekedés
1908. év 137Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lapfőigazgató:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Gazdasági hanyatlás.

Felvethetők mindjárt a kérdést, hogy vajon még meddig tart a gazdasági válság? De hozzá fűzhetünk az a további kérdés is, hogy vajon ki adhat erre kielégítő választ? Jóformán senki. Hiszen azt kell tapasztalunk, hogy a gazdasági viszonyaink nem hogy javulnának, hanem napról-napra hanyatlanak. Ipar és kereskedelem nem képes a válságból kijutni. A hitelforrások teljesen bedugultak. A kisebb váltókat felmondják, újakat nem számítolnak le. És hány iparos és kereskedő van, aki nem kénytelen hitelt adni és igénybe venni? A mai hitelviszonyok mellett azonban alig lehet hitelt adni, mert ugyanilyen nehezen lehet hitelt kapni.

Két-három nap óta örvendese hírekkel keltenek bizonyos megnyugtatást. Azzal t. i., hogy két külföldi országos bank leszállította a kamatlábat egy százalékkal, de azért még mindig 5%-a kamatlab. Megjegyezzük, hogy ez az alakulás a kisebb méretű hitelviszonyokat nem javítja. Emlékeztetünk arra is, hogy a pénzügyi válság ideje alatt már ismételt hullámzott a kamatlab, annyira, hogy 5%-on alól is volt és rövid idővel később megint felszökött. A válságban tehát nincs semmi megnyugtatás, hanem az állandóvá vált bizonytalanság urává lett gazdasági viszonyaink.

A kenyér napról-napra drágul és a nagymalmok még lejjebb akarják szorítani a már régóta fennálló hetenkénti öt napos üzemet. A husiparban megindult újabb mozgalomnak a vége az lesz, hogy a már amúgy is magas husárak még magasabbra fognak szökni. A fizetésképtelenségek tömegesen nyilvánulnak és nagyon alapos az aggodalom, hogy a tulajdonképeni következményei a válságnak csak ezután fognak kérelhetlenül beköszönteni.

És ez a válság természetesen a vendéglős-iparra is károsan hat. Mikor minden elémiszer és egyéb közzüköségi cikk ára (a sok fosztogató kartell által) 30—50%-kal felszökik, a fővárosban a lakbérre emelkedés még mindig nem ismer határt, akkor mindez egész következetesen csökkenti a lakosság és köznépp fogasztási képes-

ségét, ami a vendéglősipar hanyatlását önmagától vonja maga után.

Vendéglős-kocsmáros szakértésünk egyre panaszkodik a forgalom csökkenése miatt és senki sem adhat igazit vizsgát, hogy ez az állapot belátható időn belül javulni fog-e. Ennek a közállapotnak tudható be a Kass-féle nagyvendéglős válsága is. Kass szakértésünk nagy ambícióval és kiváló szakutással fogott hozzá az Aradssy-utí nagy üzlet vezetéséhez. De nem volt hozzá szerencséje. Átvette a nagy üzletet a gazdasági válság kezdetén. A nagy üzemi költségekhez viszonyítva kevés volt a forgalom; a drágaság redukálta a jogosan várt üzleti hasznót és nem Kass szakértésünk egyéniségének, szorgalmának és becsületének törekvésének tudható be üzlete válsága, krízise, hanem azoknak a közviszonyoknak, melyek káros következményeit országszerte mindnyájan érezzük.

Még nincs időtve, hogy vajon nem fognak-e nagyobb üzletek belátható rövid időn belül hasonló sorsra jutni. Ne adja az Isten!

Ezen bizonytalan és minden tekintetben vizsgázott közállapotok mellett azonban egy igen érthetetlen anomáliát kell konstatálnunk. Erjük ezalatt a sok díszes és nagy fényűzessel berendezett kávéházak gombamódrára való elszaporodását. Egyikét a másika mellett nyitják és mindegyik gazdája óriási terhekkel készül megküdeni és neki indul a bizonytalanságnak. Mert hiába, a kávéház részletét, a nagy lakbért és adót, világitást és személyzeti fizetést a piccolon nem képesek fedezni. Számítanak tehát az *éjjeli* forgalomra, mely hivatalos a költség ¹⁰/₁₀ részét fedezi. Ámde az módofóltt megcsappant és mi lesz a következménye? A kávéházak, melyek legelőbbje spekulációra lett nyelbe útve, a kevésbé szilárd alapok állók egymásután fognak gazdát cserélni. Nagy részük tulajdonjoga fölött amúgy is a kávéházat berendező cégek rendelkeznek. Ervényesítik jogukat és tovább adnak rajta.

Valamikor a patikákat szótkák nagy áron eladni; most a kávéház árszja dominál, mert kávé mindenki lehet és az, a kinek veszteti valója nincsen, az minden kockázattal nélkül magára vállalja a mesébe illő nagy terheket.

De hova fog ez vezetni? Ha az idegen a fővárosi kávéházak fényűzése után iteli meg az itteni közállapotokat, az bizonyosan a legboldogabbakat tetelezi fel. Pedig ha látná és tudná, hogy mi lappang mindez alatt, bizony hamar megváltoztatna véleményét.

Betekek az állapotok; betekek az üzleti viszonyaink. Attól tartunk, hogy a válság következményei igen szomorúak lesznek.

Az ipartársulatok egyesülése.

Lapunk utóbbi számában elmondtuk már véleményünket az ugynevezett anyapartársulat- által firsorozott ipartársulati egyesülésről és nem is foglalkoznánk újbol ezzel a tárgygyal, ha az egyesülésre megindult agitáció megmaradt volna az okosság és tisztesség korlátain belül. Hiszen tiszta dolog, hogy a kérdés megoldása arra az ipartársulatra van bízva, amelyet felhívtak a — keringőre. Es ez az ipartársulat, t. i. a budapesti kocsmárosok, elég bő tapasztalatokkal bír arra nézve, hogy tisztában legyen az egyesülés igazi értéke iránt.

A „Vendéglősök Lapja”, mint az ugynevezett anyapartársulat- hivatalos organuma és szócsove, legutóbbi számában igen furcsa módon harangozott be az egyesülésnek. Mi azt hisszük, hogy ez a beharangozás egyidejűleg az egyesülés eszméjének a lélekarrogást képezi, mert nem lehet zoran gondolkodásu vendéglős és kocsmáros, ki attól az eszevesztett közlemlényből a lólabákat ne venné észre.

Tudni kell, hogy az egyesülést a Gundel Janos ur elnöksége alatt álló „Szalodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata” óhajta, firsorozta. Ennek a körösztülvitelé: a „Vendéglősök Lapja” egész hivatalos formában elősegíti. — ő tudja miért, — es erről seikket- közöl, amelyben annak írja a nevezett ipartársulatot az ő ipartársulatának, a szövetséget az ő szövetségének mondja. Ez a közlemlény tehát abban a kóhóban lett olvastva és formába öntve, melyből az egyesülés terve indult ki. Ott sugalmazták azt, ahol az egyesülést óhajták. Tehát a tervezők tudtával és beleegyezésével történt.

Micsoda pokoli észjárás kell ahhoz, hogy akkor, mikor egy tömör egyesü-

letet akarnak eszméjüknek megnyerni (hogy az ő módjuk szerint elbánassanak vele), a legocsmányabb és durvább módon támadják éppen azokat, a kik az egyesülés kérdésében dönteni vannak hivatalra? Olyan gorbomások amiket józan és a tisztesség fogalmával tisztában lévő egyén egyáltalán használni nem szokott, nem bír, mert önmagát szennyeznie be azokkal.

Ennek megerősítésére néhány mondatot idéznék az említett agitáló közleményből, hogy lássák ez érdeket vendéglősök és kocsmárosok, akikről ez a főmódszerny szól, hogy mennyire taksálják az ő értékeit akkor, mikor egyesülésre hívják fel őket.

A főmódszerny címe: „Ne szakadjunk partokra» és ebben feldicséri Gundel Jánost, az általa vezetett ipartársulatot és a (tagok hiányába szenvedő) szövetséget s ezután neki megy a kocsmárosok ipartársulatának, vezetőségének és tagjainak, kikről sommásan, a többi közt így szól: felütötte fejét iparunkban egy romboló kör: a pártútes, a szerteonás átka. Nem alkot-hatnak egész testületeket. Csak egy pár ember rontott ellenünk. Egy pár ember, akik se kis, se nagyvendéglősök, se kocsmárosok, se kávéosok, se szállodások. Senkik és semmik. Egy üzetők, egy boltjuk, egy kocsmájuk, egy kávéházuk, egy fabatkájuk sincs Szegények és pénztelenek, mint a templom egerei. És épp ez a bajuk. Ez sarkallja őket, hogy pénzt teremtsenek, ha a pokolból is. Ekzsztenciát akarnak, mert nincs nekik. Milliók fekszenek a zsebetekben, csupa apró gárasokhan! Erre spekulálnak! — Aztán elmondja, hogy ezek alakítottak új ipartársulatot — a régi ellen. Ezek az alapítók pedig voltak és mai napig is olyan tisztességes emberek, vendéglősök és kocsmárosok, mint azok, kiknek nevében ilyen botrányos módon írni mernek

Elmondja tovább, hogy: „önös cél sarkallja őket, őrészsébü Walterek, kiéhezett nadrágtalanok, alacsony pártútek» Aztán felhívás szerint szól a szakértáskozhoz, hogy „ne hagyjátok vezéreteket jött-ment kalandorokéért, stb. A tervezett vendéglős-sörgyár alapításáról is szól (értjük, hogy miért) és meggyanúsítja a volt bizottság tagjait. Hat hiszen Petánovics, Molnár, Gömbös, Wurglits, Rauchbauer, Pindinger, Mirsh stb. jönevü és tiszteleiben álló vendéglősök, kik a sörgyár alapítási-bizottságot képezik, csak olyan emberek mernek gyanúsítani, kik morál tekintetében sem érnek fel hozzájuk.

No az ilyen egyesülési agitációhoz igazán gratulálunk Gundel urnak és mindazoknak, kik a háloval a kezükben hazájuk végig a «kiéhezett, nadrágtalan» vendéglősöket és kocsmárosokat, Nagy lelki szegénységre vagy örületes gögöre vall, hogy ilyen hangon

mernek becsületes és tisztességes vendéglősök és kocsmárosok felé közeledni.

A Budapesti Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Az ipartársulat tagjai minden szakpári- adó- és illetékgyűben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Jogitanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokra nézve díjmentes.

Az ipartársulat mindenemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó» utján közöltetik. — Ugyanek az *pénteki társas összejövetelek* sorrendje is ebben a rovatban hozzatnak a társulati tagok tudomására.

Vendéglősök Naptára 1908-ra. A „Fogadó» kiadásában megjelent Vendéglősök Naptárát az ipartársulati tagoknak ajánljuk. Változatoss és a vendéglős szakmára fontos közleményeket tartalmaz. *Ára: 1 kor. 60 fill.* Megrendelhető a „Fogadó» kiadóhivatalában.

Pénteki összejövetelek.

A legközelebbi társas összejövetelek, (azonoskál) sorrendje. — Összejövetel mindig délután 4 órakor. — Jan. 17-én Kovács Ferenc vendéglőjében, IX., Liliom-utca 10. — Január 24-én: Jankó Ferenc vendéglőjében, Üllői-ut 24. — Január 31-én: Szausz István vendéglőjében VIII., Szentkirályi-utca 4. — Február 4-én: Harámi István vendéglőjében VI., Nagymező-utca 44.

A vezérek.

Szerte a világon, bár merre néznük, azt látjuk, hogy az emberek tömörülnek, szervezkednek, — saját érdekeik megővására. Akadnak emberek, ha a képességük meg van hozzá, vezetői lesznek az ilyen egyesülések. Tőlük függ ezeken a társulatoknak életképessége, haladása. Ha lelkes, tettevőgő e vezető ferliu, ugy a társulat fejlődik és halad, ha nem az, akkor az süllyed

Nekünk, vendéglősöknek és kocsmárosoknak is vannak ipartársulataink, egyesületeink ugy Budapesten, mint a vidéken. Ha azonban megvizsgáljuk eme társulatok működését, akkor furcsa jelenségre bukkanunk. Nálunk *nem a képesség* emeli vezető szerepre az embereket, hanem a *szereplési vágy* és az anyagi érdek. Ez áll különösen a

«Budapesti szállodások, vendéglősök ipartársulata»ra.

De nem is csuda. Hisz a vezetője: Gundel János, derék tőkepezés, kinek már rég rendben van a száznál és így nem is kivánható, hogy olyasmit érezzen, ami neki soha sem fájt, amit csak a kisebb ekzsztenciák éreztek, mert őket sújtotta. Nem csak ő nem érzi, de a körje sereglert választmány: csupa «előkelőszállodás és nagyvendéglős» szinten érkeztelenek a kis emberek bajai iránt.

Sok száz tényvel tudnánk emez állítástom igazságát bebizonyítani, de csak néhányat sorolok fel, mert hisz ugyis tudja szakértársaim nagyobb része. Itt van teszem az idei bordyágaság. Az elmúlt szüreten a bor ára 24, 26, 28 kr. volt a termelőnél; fogyasztással szállítási költséggel együtt 34—36 kr.-ba került a kocsmárosnak és méri 40 kr.-ért. Hát nem hallatlan ez? Ez a tény eszébe se jutott a fent nevezett társaságnak. Pedig tehetett volna az ipartársulat legalább annyit, hogy a tagjait szervezte volna arra nézve, hogy ne adjuk a bort 40 kr-ért.

Ez csak kicsiny tény, — de igaz. Nézzük, ha már benne vagyunk, alkotak-e valamit a vendéglősök és kocsmárosok érdekében? — Hosszu időn át tartottak gyűléseket, hol mindig sikerült felkötözöttkel traktálták egymást és határozatot hoztak arra nézve, hogy mit fognak határozni. Csak a legutóbbi szövetségi közgyűlésen is megtörtént az a dolog, hogy a titkár ur órák hosszág tartó évi jelentést olvasot fel — semmiről.

Nagyon is helyén való volt egyik győri szakértársam magyaros kiszólása. „... hát ezek még csak nem is tudják, mi a baja a kocsmárosoknak!” Egyhang, egy szó nem hangzott fel a közérdekeinkben. Már pedig sem évi jelentésről sem a sok émplygős toasztól nem lesz jobban ezzel a sok csapással megtámadott iparunk.

Egyet azonban, egy ténny mégis *javukra* írhatunk meg pedig: a *sörkavtelt*. Ezt ők teremtették meg; ez tagudhatatlan. Rabszolgaságba hajtva a vendéglősség zömét, kiszógaltattak bennünket a milliomos sörgyáraknak kizsákmányolás céljából. Szegény és gyálazat. Mentésükre csak az szolgálhat, hogy ők bent ülnek mint igazgatósági tagok egyik sörgyárban. Ez épért az ipartársulat nem is emelte fel tiltakozó szavát a kartell megalakulásakor. Ezt igenis köszönhetjük Nagyságos Gundel János urnak és a többi társainak.

Visszatérül ugyan valami, mert a sörgyárak minden évben a vendéglősökbalján előkelően megváltják a jégüket... Ezen bál rendezésében merül ki az ugynevezett „anyipartársulat” minden erejére. — Aztán slusz! Ezen „anyipartársulat” vezetői, amint tudjuk, bent ülve a Részvény-szerződés igazgatóságában, huzzák az osztalékok és igazgató-

sági díjakat, melyek nem megvetendő jövedelmeket biztosítanak a „vezéreknél”. — Ami azonban a legeszlósabb az abból áll, hogy a vendéglősok ezt némán tűri. „Néma gyermeknek édes anyja sem érti szavát”.

Fel kell már egyszer emelni tiltakozó szavát minden vendéglősnek és kocsmárosnak, hogy: eddig és nem tovább!

Mostanában jár le a kartelkötés ideje. Ha vezetőink olyan lennének, amióknek lenniök kellene, akkor nyugodtak lehetnének, aziránt, hogy van valaki aki érdekeinket megvédi.

Igy azonban számíthatunk arra, hogy újabb közbeszámoló drágább lesz a sőr. Ezen igazgatósági uraknak inkább az az érdekük, hogy drágább legyen a sőr, mert így több a jutalek. Te meg kartársam fizess és dicsérd az „anyapártársulat” bölcseségét.

Arról még almodni nem szabad, hogy addig míg ezek ott ülnek, addig a vendéglősök gazdasági érdekeiben mákszemnyit is legyenek. Már eleve is ellensége ennek ez a társaság.

Mindez csak abból az alkalomból jutott eszembe, hogy mostanában egyes szklapok egyebet nem tesznek, mint dicsőmunsztj zengeznek az „anyapártársulat”-nak és palinkás ügynökök járják be a kocsmákat, hogy Gundel így, Gundel úgy derek: csoportosuljatok csak melléje s aztán jön a Kanaan. Magyarul mondvá falhoz lesztek ismét állítva. De nem oda Buda! Tiltakozom ez ellen a magam mint az összeség nevében.

Mirth András vendéglős.

Az ember táplálkozása.

II.

Mielőtt az állatok husával való táplálkozásról mondottnak befejezetnek tekinténem, röviden a zsirok szerepéről óhajtok szólni.

Tudjuk, hogy szervezetünknek az emésztésre, ép úgy mint a táplálkozásra, nagyobb mennyiségű zsirra van szüksége. Miután azonban tápszereink legnagyobbrészt zsirmentesek, azt akként pótoljuk, hogy egynemelyiket a hozzátételével süljük. Ez az eljárás alkalmas a zsir tápanyagfelvételére. Nyers állapotban némely zsiradék nem csak nem étvágygerjesztő, hanem undorító is. Tapasztalatból tudja mindenki, hogy olyan ételek, melyek meleg állapotban lesznek felszolgálva, hideg állapotban alig élvezhetők. Ez a bizonyíték annak, hogy a táplálkozást az ételkészítés szokasmodjának pontos betartása nagyon is befolyásolja, mert pl. a nem jól fűszerezett étel éppoly élvezhetetlen, mint a rossz hus, vagy a cukrozatlan tea, kávé, a hideg leves stb.

Vannak azonban olyan népfajok is, melyek a mi különböző finomabb ízű zsirjainkat nemcsak hogy nem

kedvelik, hanem sok helyen nem is ismerik. Északon pl. a halzsirt használják tápanyag, hideg és meleg állapotban. Középeurópában, a mérsékelt égöv alatt, vegyes használják a disznózsirt a vajjal és a libazsirrall — és végül az utolsó időben elterjedt növényzsirakkal. (Kókuszszir stb.) Delen növényekből nyert olajakat; a kinaik ricinus olajat is használják főzéshez, sőt testtára felkenve, úgy élvezik, mint keleten az olajat, vagy északon Svéd és Norvégia, Hollandia lakói a gyümölcs marmoládót.

Fiziológiai szempontból meglehetősen egyre megy, a zsiradéknak akármelyiket használjuk. Némelyek a vaj mellett kardoskodnak a sőr érvelnek, hogy a vaj tejből készül, a tej pedig abban a formában tartalmazza a zsirt, a minőben a természet rendje szerint a szervezet a legzsengőbb korban kapja. Azonban figyelmen kívül hagyják, hogy ha elfogadjuk a fenti tételt, akkor a fehérjék közül a caseint (sajtanyag) kellene ugyanannyi joggal a legjobb fehérjeanyagnak tekinteni és a legjobb cukorfajnak pedig a tejcukrot.

Elettani vizsgálatok kiderítették, hogy a zsirok nem szívódnak fel változatlanul. Egyik átfajfaj sem értékesítheti a másikat, (ha ugyanazon fajból való is) készen kapott szövetet, anyagát, így a zsirok is glicerinre és zsirsavakra bomlanak és csak ezután szívódnak fel. Ezekből az alkatrészekből formázva azután a szervezet a neki megfelelő összetételű zsirokat.

Ujabbban az állatvilágból származó zsirok mellett szélesebb körökben mindinkább használják a margarint. A vaj és disznózsir drágulása folytán már III. Napoleon idejében Méye Mourriés francia vegyész kísérlete meg nagyban a marhafaggyut oly uton és módon tisztítai, hogy az emberi élvezetre alkalmas legyen. És ezen készítményét margarinnak nevezte el. Előállításának lényege a következő: A marhák zsirját kellőképen felapritják, tartályokba helyezik és bárány — vagy inkább disznógyomorból származó pepszinnel keverik össze. A pepszint preparálva gyógyszerárakban árusítják emésztési zavarok és gyomorérég ellen, mely sokkal ártalmatlanabb, mint a kőzismert szóda bicarbona, mely ásványanyag tartalmából illetve annak nehezebb és ártalmasabb részeiből mindig visszamarad valami a végből csatornában és folytonos használat által betegséget idézhet elő.

Ez a pepszint csakhamar megemészt a marhaszalonna, a háj fehérjékből álló rosndis szövetanyagát és csupán a zsírhidratok és a zsirok maradnak vissza. Az emésztés befejeztével a tiszta zsir a folyadék felszínén uszik, innét lekanalazzuk, konyhasóval keverjük és ezzel együtt megolvastjuk. Ilyen eljárás többszörös megismétlése

után teljesen szagtalan és főhéher zsiranvagot nyerünk, a mely különböző zsirfajok keverékéből áll. Hogy ezeket egymástól elválasszák, hatalmas hidraulikus presékek kiszalják. Ebből egy szilárd és csepfolyos testet kapunk, nevezetesen stearint és margarint-olajat. A margarint-olajat lefőzött tejbe keverik s ezen zsirban „zaddga lett tejet megköpülük és a kiváló terméket margarint néven hozzák forgalomba.

A keleti népfajok, pl. mohamedánok, zsidók stb. vallásukra hivatkozva nem viselkednek szimpatiaival a disznózsir iránt, de teljesen jótalanul, mert a disznózsir egyike a legjobb és legégszengésesebb zsirfajoknak. A zsidók azonban a disznóhsúból különféle módon készült élelmi cikkeket, pl. sonkát, szalámit, szalonát, kolbaszfélét előszeretettel fogyasztják, amiből világosan látható, hogy a vallási tilalom dacára áll van olyan ember, ki a disznóhsú nem ismerné el kitünő élelmi cikknek.

Csepreghy Gyula.

Felhívás előfizetésre.

A *Fogadó* utóbbi számával új évfolyamba lépett és ez alkalomból felhívjuk a szaktársakat előfizetésre. A *Fogadó* szakmógalmunkban mindig szöszlőjára volt ipari közérdekeinknek és szaktársaink jogos magánérdekeit is megvédte mindenkor. A *Fogadó*, mint teljesen független szklap mindig bátran lépett sorompóba, mikor bizonyos tulkapásokat és jogtalan beavatkozást a mi szakügyeinkbe vissza kellett utasítani. Véleményében hű tanácsadója volt szaktársainknak és e szakiparhoz tartozóknak társadalmi és ipari állásfoglalását, haladását és boldogulását igazi odaadással támogatta és segítette előbbre vinni.

A *Fogadó* megővta függetlenségét, nem keresi az alnyagok kegyét, szökimondó volt velük szemben is, mikor arra rászolgáltak, szubvenciókat és pasuleákat senkítőn nem kért és nem fogadott el, hogy függetlenségét megővassa.

És ilyen fog maradni a *Fogadó* ezentul is. Kérjük szaktársainkat, hogy előfizetésükkel támogassák ezen törekvésünket; önmaguknak, iparunknak teszik, amit ebben az irányban tesznek, mert hiszen a *Fogadó* szaktársaink igaz és jogos érdekeit szolgálja önzetlenül és lelkiismeretesen.

Kérjük szaktársainkat, hogy előfizetőink számát, előfizetők gyűjtésével is szaporítsák, hogy a *Fogadó* megterjesztésé és melőbb mint hetilap elérjethesse kulturális feladatát.

Előfizetési díj: egy évre 12 kor, félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Üdvözlettel

a **FOGADÓ** szerk. és kiadóhivatala.

A munka elismerése.

Szabadka, január 1.

Grosz Adolf, szabadkai vasuti vendéglős nagyon elmesés oldotta meg azt a kérdést, hogy főnök és alkalmazott közt hogyan kell a barátságos viszonyt fenntartani. Az alább leírt cselekedetével egy csapásra megoldotta üzletében a pincér-szocializmus kérdését. Ha majd minden főnök Grosz Adolf példáját fogja követni, akkor eljön az az idő, hogy a pincérek nem lesznek kénytelenek bércserebe menni.

De térjünk a tárgyra. Grosz Adolf nem állított a személyzetnek karácsonyát, nem ültötte a nagy dobot, hanem szép esendesen lepte meg alkalmazottait.

Karacsony délen ugyanis, mikor az alkalmazottak ebédhez ültek, meglepetve látták, hogy terítékükön egy-egy zárt boríték van. Meglepetésüket azonban öröm váltotta fel, mikor a borítékok felbontáltak. Minden borítékban harminek korona volt, mint újvíri remuneration a következő levele kíséretében:

Kedves N. N. ur! Szívesen ragadom meg az alkalmat, hogy szorgalmának elismerésül fizetését 5 koronával javítom és 1908 január 1-től fizetése K. 35.— havonta stb. stb. Boldog újévet kívánva maradok tisztelettel,

Grosz Adolf.

Azt hiszem, hogy Grosz Adolf ezt a humanus cselekedetét Amerikában tanulta, hol évekig mint munkás dolgozott. Ott megtanulta a munkát becsülni, de viszont megtanulta azt is, hogy a munkaadónak a munkát becsületesen végező munkást is meg kell becsülni.

Majd meglátjuk, hogy a jövő újvéré hány munkaadó fogja követni Grosz Adolf elismerésre méltó példáját.

P.—y.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Ipartársulatunk címe. a »Budapesti kocsmárosok ipartársulatának« »Székesfővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatá-ra« való változását és módosított alapszabályait a kereskedelmi miniszter jóváhagyta

Tisztelt előzetőinket, kiknek a *mai számmal postaltárványt mellékelünk* s előzőleg levélbeli megkeresést küldtünk, kérjük, hogy esedékes előfizetési díjaitk sziveskedjenek *postafordultávan* beküldeni, mert a lapnak is közteljeségei vannak.

Hymen hírek. — *Sandy* Rezső, a papi vasuti vendéglős főpincére és h 28-an tartja esküvőjét Csighy Lujza kisasszonnyal, Csighy J. vasuti vendéglős leányával. — *Horváth* Ferenc szegedi paprika szállító és h 4-én tartotta esküvőjét Zih Erzsébet urólgyvel Szegeden.

«Menjen az Uristenhez.» Lapunk legutóbbi számában ezen felhívás alatt köztölt panaszunk, mely t. i. az *aradi* postahivatal egyik közegének hivatalával alig összeférő magatartására vonatkozni, nem kerülte ki *D-mény* Károly ur m. kir. posta és táviradigazgató figyelmét. Az élesszemű és körültekintő igazgató ugyanis arról értesít bennünket, hogy a szóbanforgó panaszot illetékességéből áttette a *nagyvárad*i posta és táviradigazgatóhoz.

A város mint konkurrens. Nem nálunk, hanem Wien városában, a város az ő borpincével erősen versenyzik az ottani vendéglősökkel. Eddig ugyanis csak a város pincéjében (Rathauskeller) megfordult vendégeknek adtak italt, most azonban már elvitelre is adnak, sőt hórészámra is. Ez ellen az ottani vendéglősök óvatát emeltek a polgarmester előtt és azzal fenyegetnek, hogy borkottalni fogják a város sörgyárát, ha a borpince konkurrenciáját meg nem szüntetik. Miután pedig *Lueger főköcsmáros* ur elutasította őket, azonnal akcióba kezdtek és pedig oly sikerrel, hogy az alakvóban lévő vendéglős-sörgyár részére két milliót máris jegyeztek és 600 000 hl. sörnek fogyasztását is biztosították.

Az italmérés a kávéházakban. A Budapesti Kávés-ipartársulat a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatósághoz beadványt intézett, amelyben a kávéházak részére kiadandó italmérési engedélyek megszorítását kérte. A pénzügyigazgatóság most értesítette az ipartársulatot, hogy az ipartársulat kérelmét ott, ahol ez jogos érdekeket nem sért, a kávéházi italmérési engedélyek kiadásánál készséggel figyelembe fogja venni.

Adalékok a győri pincérszakiskola megnyitására — címen ismertette hosszabbban a jan. 4-ki »Győri Napló« újságlapunknak hason című közleményét, melynek kapcsán szóvá tette, mintha mi a Gy. N.-öt is az incident helyesítő lapok sorába vittük volna Igyekszünk ezen tévedésünket kikorrigálni, mi azonban csak aféle hiba volt, hogy a Gy. N. nevét a Gy. H. mellett irtuk ki (igaza van a Gy. N.-nak, mert ez maga is súlyos tévedés) s egyben még azt kívánjuk konstatálni, hogy a Győri Napló volt az első, mely a rendezőségnek ezt az inkorrekt eljárását szóvá tette.

«Vincellérvény» cím alatt, *Vaduy* József Nagyváradon kezikönyvet adott ki, aminek minden szőlősgazda és bortermelő nagy hasznát veheti. Kapható a szerzőnél Nagyváradon. Ara bekötte 1 kor. Utánvétel-küldésért 1 kor. 45 fill. A könyvet ajánljuk.

Vigalmak. — A *Somogyvármegyei Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata* az ő megyezerte ismert és rendszerint szép sikerű bálját és h 22-én tartja, a Korona fogadó nagy-

termében. Jegyek ára 2 (és család.) 5 kor. A tiszta jövődelme a pincérszakiskola javára fordítatik.

A győri vendéglősök és pincérek február 4-én tartják meg báljukat. A vigalom tiszta jövődelme a pincérszakiskola és a Pincér-Otthon javára oszlik meg. A vigalom élén 80 rendező áll.

Sárvári vendéglős és kávésk szaktársaink az ottani mészárosok és hentesekkel egyetemben h 16-án a Korona fogadó nagytermében zártkörű táncvigalmat rendeznek. A rendezőségben Ritter Lajos, Stroffner Viktor, Szabó Béla, Rózsa Bálint, Mészáros István, Grosz Károly stb. szaktársaink foglalnak helyet. A bál vendőke Nagy József főszolgabíró.

Miniszteri döntvény a bortörvény tárgyjában. Konkrét esetből kifolyólag a helyügyminiszter a minap két érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott, amelyek a következők: 1. A borsperőhöz víz, vagy más anyag hozzáadása tilos még az esetben is, ha az így előállított mesterséges bort az illető más célra akarja használni. 2. Oly esetben, amidőn gyanusnak talált bors-hordók összekeveretnek és tartalmuk mesterséges bornak nyilvánították, az összes bormennyiség denaturálása elrendelendő.

A közös-konyhák vége. A nagy szellel, dobbal csinált közös-konyhák — mint a Fogadó előre jelentette — befuccsoltak. Megszűntek mind és — mindenütt. Ami különben nem is lehetett másként. Mint minden rend-és természetellenes dolognak, ennek is gyors és szomorú pusztulás lett a vége. Dobjunk utána egy hantot és legyünk egy kis szalonnalmal azok iránt, akiket ez a szerencsétlen eseményzet — a családi vagy a vendéglői tüzhelytől, a hideg és hamisszívű közös-konyha karjaiba csábított.

Megegyezés a mészárosok és segeiek közt. A nagy harc, mely a husárak újabb felemelésével fenyegette a főváros lakosságát, békés megegyezéssel véget ért. A megállapított feltételek a következők: 1. A munkaidő 12 órában 21 óra. (Eddig 16—17 óra.) Ez a munkarendben minden mélyhelyben kifüggesztendő. 2. *Minimális munkabér:* önálló székállónak, aki az üzletet is vezeti, heti 40 korona; székállónak, aki a mester mellett dolgozik, heti 35 korona; teljesen képzett szakmunkásnak heti 30 korona; a kevésbé képzett, fiatal szakmunkásnak munkabére szabad egyezkedés tárgya. 3. *Fizetés* minden vasárnap délen. 4. *Május elseje* vasárnapnak tekintendő. 5. A munkáltatók a régi munkásokat visszaveszik. 6. A megegyezés 1909. január 20-áig szól.

Óvakodjunk. Vajdahunyadról írják nekünk, hogy ott *Békei*, bpesti fényképész-cég nevén két utazó járt, kik

Alapítási tervezet.

Alulírottak oly önállóan működő hitelszövetkezetet óhajtunk alapítani, melynek **főcélja** a tagok sorába lépett főpincérek részére szükséges óvadékok letétele Magyarország egész területén.

A szövetkezet tárgya és célja a tagok takarékosságának, hitelének, keresetének és **önállósításának** előmozdítása. Működése kiterjed takarékbetétek gyűjtésére, kamatoztatására, mindennemű törvényesen megengedett bank- és hitelügyletek művelésére.

A szövetkezet címe:

Főpincérek Országos Óvadékletési Szövetkezete.

A szövetkezet székhelye: Budapest.

A szövetkezet határozatlan időtartamra alakul.

A szövetkezeti tőke részjegyek képződése után jön létre.

A szövetkezet tagja lehet minden önjogu személy, ki legalább egy vagy több 100 korona névértékű részjegy befizetésére magát kötelezi.

A részjegyek értéke az alakuló közgyűlés napjától részjegyenként **havi 10 korona részletekben fizetendők.**

A szövetkezet korlátolt felelősséggel alakul, **vagyis minden tag csak részjegyei értékeig felelős.**

Kelt Budapesten, 1908. január hó 1-én.

FENYVES HENRIK

titkár.

Wellner S. Zoltán

főpincér.

Jónás András

főpincér.

Stiászny Károly

főpincér.

Krausz Márton

főpincér.

Keleti Sándor

főpincér.

Keleti Adolf

főpincér

Jusits Gusztáv

főpincér.

Raditsch István

főpincér.

Váray János

főpincér.

A gyűjtő neve: .....

Belépési nyilatkozat.

Alulírott ezennel kötelezőleg kijelentem, hogy a „**Főpincérek Országos Ovadékletéti Szövetkezete**“ tagjai közé belépek az alant jegyzett számú egyenkint Egyszáz korona névértékű részjeggyel (üzletrészszel) és az alakuló közgyűlésen megállapítandó szövetkezeti alapszabályokat magamra nézve mindenben kötelezőknek elismerem.

N é v	Foglalkozás	Lakhely	Jegyzett részjegy száma

Ezen belépési nyilatkozat jegyzéssel ellátva **Fenyves Henrik titkár** ur címére (Budapest, Kis János-u. 2.) f. évi január 25-ig beküldendő.

felvételeket készítenek és megrende-
léseket, de mindegyik megfelelő *előleget*
is vettek át, de a megrendelőnek nem
kaptak semmit, hanem oda van az
előlegük. Panaszokdó szakértársunk azért
kéri ezt a Fogadóban közölni, hogy
az ilyen utazóknak senki se adjon
előleget.

Iparoskáté 1908-ra. *Dóci* Sámuel
szerkesztése alatt megjelenő ezen című
munka második kötete jelent meg az
1908-ik évre. Az ipari életre vonatkozólag
magyar nyelvű sok és hasznos közle-
ményt tartalmaz, ez oknál fogva köz-
hasznú kézikönyv, amit minden ipar-
osunk ajánlunk. Kapható minden
könyvtérképésdesben és a káté szer-
kesztőségében: VI, Hajós-utca 9. —
Ára vászonkötésben 4 kor.

Boldog újévet!*)

T. ösmerőseim és barátainak az év elején
szerecsénykívánataimat fejezem ki. **Elő Péter**
főpincér, Győr, Royal fogadó.

Hőskörmömet és ismerős kártsármömet szíve-
sen köszöntöm az újévi alkalmából. **Fock Gábor**
étterdő, Győr, Royal fogadó.

Pályásainak és jóbarátainak jó kíván-
ságaimat fejezem ki az évszfordulójú alkalmából.
Fischer Béla főpincér, Miskolc, Grand fogadó.
B. u. e. k. **Mayer Vilmos** fogadó, Gy.-sztr.-
miskolci.

A régi pincérgárda t. tagjainak boldog új-
évet kívánok. **Basch VIII**, Szombathely.

*) Ezen rovathoz üdvözlő szakértársaink a
multikori számukból részben kimaradtak, vagy
részben tévesen lettek közölve.

A bor szerepe az emberiség életében.

Rövid tárgyalásunk folyamán két
tudnivalót nyertünk eredményeképpen.

Láttuk, hogy a bor aralmora jutásá-
nak feltételei közt elsőrendű fontossága
van az éghajlatnak. Nem a kelet a bor
igazi hazája, hanem nyugat, v. i. Európa.
Itt is annak nem északi, hanem déli
része. Az a hely tehát, hol derű, jölet
honol s hol az embert sem észak hidege,
sem a forró dél túlmelege el nem lan-
kasztja az élet örömeinek keresésében.
Ezt kell figyelembe vennünk, hogy meg-
érthessük a bornak középkori bukását.
A középkornak aszketikus szellemét u. i.
Észak nyújtotta. A nagy, nyálkás, fehé-
restű, szűzes és magába zárkózott germán
ember eszményei töltik be a világot.
Es ha már iszik, jellemének meg-
felelően inkább sört iszik, de ebből
aztán igen sokat. És nevezetes, hogy
még a középkorban sem teletthette meg
ez a szellem Dél liait, az olaszt, a római
utódját. Ott lehetőleg tovább is
vigan éltek s hajhászták az élet örö-
meit csak úgy mint fajrokonai, a déli
franciák s Dél-Svájé gazdag lakói, hol
barbár őseink is alaposan beleokosítottak
s megkedvelték a bor örömeit (St.-val-
lennél).

Nevezetes tény az is, hogy ebből a
körből indult ki (az olasztól) az ember-
iség renaissanceja, az újkor, mikor az
emberiség ledobta magáról az aszketikus

szürös ruháját s lobogó, visszanyert ére-
lyében és ifúságában annál mohóbban
vetette magát az élet örömei, a föld
gyönyörei: a bor, szerelem és vagyon
után. Ez az egyik jelenség.

A másik a vagyoni helyzet s mi ezzel
összefügg, az élet leléésének mikéntjéről
alkotott eszmény.

Azt már láttuk, miként simul a bor
szerepe az uralkodó eszményekhez. A
nagy jóléti képes csak bizonyos elbiz-
kodottságot s erélyt nevelni az emberben,
bör erősebben, gyöngében inkább
lassa az élet célját a jelen örömeiben,
mint a jövőendő boldogsághoz.

Ez a momentum teszi érthetővé azt
a tényt, hogy a szegény középkoron át
Olaszországban élt csak igazán a bor
uralma, hol szegénység nem volt, hanem
az egész ország számos független kis
városa telve volt jölettel, férfiasággal,
függetlenséggel, bankházzakkal és nagy
kereskedő házakkal, hol összefutottak
Kelet és Nyugat áruai és kincsei (Gen-
ua, Firenze, Velence stb.)

És mikor az újkor elején Európa is
átment a terménygazdaságból a nagy
pengzadásaságba s az emberiség erélye
elég tért nyert a feltalálásokban s az
újvilágha való expedíciókban, akkor
elkövetkezhetett a bornak is az ünnepe.

De tán legfontosabb a harmadik je-
lenség s ez az, hogy a bor élvezésében
és hatásában is van ferias dolog. Egybe
van kapcsolva bizonyos ferias vonások-
kal, minők a függetlenség, korlátlan-
ság, szabadság. Előre láthatólag tehát oly
korokban jut nagy szerepe, mikor az
egyniség minden, ha azt erélynek
teljében lehetőleg kevés dolog gátolja.
Igen sajátos tehát, hogy ezt a jellem-
vonást ép a románság (az olasz) örítse
meg a középkorban, hol az individuum
az egyetemességgel szemben elenyészik,
s ép a Germánál hiányzott, hol az
individuum minden, s az ő eszejárása
szertint igazodott a középkor.

De ennek okát egy újabb és melyeb-
ben tanulmány volna hivatva kutatni. Itt
egyszerűen konstatálhatjuk a tényt, hogy
a bor szerepe a középkoron át Olasz-
országban s a már említett helyeken
divott, mint a hol az egyniség értéket
akkor legjobban megőrizték. Épp úgy
Provanceban, hol szinten nagy volt a
jölet s hol szinte először kezdtek fel-
tűnedezni a költők dalaiban s a szerel-
mes várkiasszonyokban az egynek,
az embernek sajátosságai és örömei.
Hozzájuk sorolhatjuk még Lengyel-
országot és főképp Magyarországot. Hogy
került oda ez a kettő? Ugy, hogy ez a
két ország volt legtovább nyugat
eszmédrámlatától, melyek itt nem
nyomhattak el az egyent s nem kelthet-
tek oly világnézetet, mely elfordul a
bortól s a föld örömeitől. A nemesek
(ezek itták a bort) aránylagos *jómód-
ban* is éltek.

Gobinean szerint a turáni magyar
elsősorban számított a ferias faj-
jok közé.

Történeti tények igazolják, hogy bor-
kivételünk akkor főképp Krakó és Danzka
felé gravitált s például a tokaji bor
híret először Lengyelországban állapi-
tottak meg.

Az újkor s főleg a legújabb s a liberá-
lis kor hullámverése ismét az egyen
értéket emelte felszínre s természetse-
rűleg magával hozta kísérőjét: a bort.
Soha annyi csapszék, kocsmá és ven-
dőglő nem volt, mint akkor és azóta.
(Ebbe egyébiránt más körülmények is
beletartak.)

S hogy e harmadik jelenségnek az
individuumnak a borral kapcsolatos sze-
repeknek fontossága mennyire igaz, lát-
hatjuk napjainkban, midőn minden ol-
dalról a szocializmus terfoglalását érezik.
Ez a prakszisban és tudományos mikró-
désével is határozottan a bor ellen
fogalmi állást. Cselekvése törvényszerű
folyamat. Az egyen kezd elenyészni s
mind inkább a tömeg, az egyetemesség
eszménye kerül felszínre. Az általa elő-
idézett életbeli változás ledobja a bort
elfoglalt állásából s ezzel együtt a koc-
smának helyzete is nehezebb lesz, mert
főképp ott mérk a bort. A bort nem
becsülik már annyira; hamisítják, gyárt-
ják. Antialkoholista könyvek, társaságok
keletkeznek a burzsoák ezreiből. S a
socialista hívő nem kényszerből, de ön-
ként megfogadja magának, hogy kerüli
a bor élvezését.

Embernek minden ranguak, kezdik a
kocsmá főlöleges szerepét hirdetni, hol az
ember egyen és független volt, tömörülnek
közös könyvháza, (már nem, Sz.) hol az
egyniséggel szemben az összesség a fő.
Sőt maguk a kocsmárosok is tömörül-
nek s szervezkednek, mert az élet bizo-
nyos alakulása folytán másként nem
tehetnek. S ez még mind csak *csirra*.

De úgy mondják s tudósok álmai
álmódják, hogy nemskóra másként
Mindenkinek aránylagos jölete, szabad-
sága és bora is lesz. Ugy lesz-e, ehhez
nem szólhatunk, meg fogja mondani
a jövő.

Janura Károly.

Főpincérek pénzintézete.

Új óvadékbank. — Önálló bank.

Főpincérségünknek ez az új esz-
tendő is hozott valamit. Egy igen
helyes és érdekes eszmét, azaz:
egy valóságos pénzintézetet. Ugyanis
az eszme már annyira meg van dolgoz-
va, hogy a kezdeti kérdésekből
egy sincs s mi ne volna elintézve, a
részejegyre vonatkozó aláírási ívek
is ki vannak bocsajtván, minél gya-
már a tét is készen áll, csak a zsin-
dely hiányzik róla. Szóval nem egy
készületlen valamit, hanem egy job-
ban, mint felig-meddig kész bankot
kaptunk az új esztendőből. Az érde-
kes ügy története pedig a következő.

Fényes Henrik, a főpincérek orsz.
óvadékletély társulatának titkára már
rég tervezte létesítését egy oly intéz-

ménynek, mely a több 23—28 %-kal dolgozó óvadékbankokat pótolná és pedig olyképen, hogy az a pincérségné, illetve a vendéglős iparhoz tartozóknak nincsenek segélyező és kölcsönző, hanem önálló pénzügyintézetek lennének.

Önálló, független bank, ez már maga sem kis szó, ami azonban föltétlenül szükséges körülmény, egy olyan intézmény, mely tagjai, illetve részvényeseinek mindennemű érdekét érvényesíteni akarja. Fenyves H. ugyanis úgy tervezte az új bankot, hogy nem csak főp. óvadékokat nyújtson, hanem a pincérséget önállósításhoz segítse és a részvényesait apróbb-nagyobb kölcsönökkel úgy, amint a szükség hozza magával, lássa el. Ami pedig a leglényegesebb, hogy az intézmény részvényesét bármely ügylete vagy eljárásáért nem szedhet többet 6—6¹/₂ a legfőbb 7¹/₂-ot s a befizetett részjegye után mindenki osztalékban részesül.

Mikor pedig Fenyves titkár ezt a tervét nagy precízen kidolgozta, bemutatatta több budapesti főpincérnek, akik a jó és egészséges eszmét elragadtatva, azonnal csatlakozásukat jelentették be. És a jó és praktikus eszme megérdemli, hogy az egész pincérségnél hasonló gyors pártolás és csatlakozásban részesüljön, mert létezésével nemcsak egyesekre és nemcsak egy irányban, hanem egész általánosságban fogja áldásos gazdasági hatását éreztetni.

Ezekután bemutatjuk az ország pincéreihez az ügyben intézett fölívhatást (első alább, és egy teljes külön oldalon az „Alapítási tervzetet” és a „Belépési nyilatkozatot”, melyre az érdekeltek pincérség figyelmét ezután is fölívjuk):

Felhívás

az összes magyarországi pincér szaktársainkhoz!

Az ország összes pincéreiének régi óhaját véljük teljesíteni, midőn elhatároztuk, hogy saját kebelünkön, egy minden tekintetben független főpincérei óvadék-letéti szövetkezetet alapítunk. Célunk, hogy a pincéreknek végre egy önálló saját pénzügyintézetük legyen, mely ne idegen tőkések zsebébe, hanem a saját érdeküket szolgálja, mely ne keressük felszívója, hanem táplálója legyen.

Feltesleges hőven ismertettük azokat az okokat, melyek egy önálló főpincérei óvadékszövetkezet létesítésének eszméjét megérlelték bennünk. Az óvadék-letéti ügyszólván mindnyájunknál a *kenyérszerű első eszköze* és évtizedeken át szerzett keserű tapasztalatok árán megtanultuk, hogy idegen tőkés, akár pénzintézet, akár magánzó legyen az, midőn ez eszközt kezünkbe adja, egyáltalán ólomulyokat rak munkánk karjainkra. Miénk a munka, miénk a teher, miénk a felelősség — csak a haszon, az mindig másoké.

Az igazi szövetkezetek, melyek a

nagy kulturálmokban óriási vagyona, erőre, tekintélyre tettek szert, nem néhány spekuláns pénzéből, hanem a tömegek föllireiből alakultak s így tudták csak megvalósítani a szövetkezés nemes célját, a *kölcsönös segítését*. Azok a vállalatok, melyek nálunk e nagy intézményt csufná tették, bennünk nem láttak egyebet, mint üzleti anyagot, melynek egyetlen hivatása, hogy a tőkésnek veszélytelen, busás hasznot nyújtson.

Elérkezettnek látjuk tehát az időt, hogy ez állapotnak véget vessünk és fokonként, lépésről-lépésre haladva, megteremtünk s saját önállóságunkat, melynek titka a *vagyoni függetlenségben* rejlik.

Elérkezettnek látjuk az időt kétszeresen ma, midőn az általános mostoha-pénzügyi viszonyok új, rendkívüli terhekkel sújtanak bennünket s midőn ki vagyunk téve annak az eshetőségnek, hogy az idegen tőke, mely a dolog természeténél fogva egyedül üzleti célokat szolgál, más vállalatok felé kénytelen fordulni s mi támasz nélkül állunk.

Nem késztünk tehát és nektek sem szabad haboznotok!

Azzal a kéressel küldjük meg a csatolt belépési nyilatkozatot, hogy azon úgy tisztelettel kártárs ur mint a többi alkalmazottak lehetőleg *mennél több részjegyet jegyeztesse*, *ily jegyzeteknek főnökük s a rokonszámabéliek* (borkereskedő, fűszerkereskedő, pék, mészáros, tejkereskedő vagy egyéb ismerősei) részéről is *széles körben megszerezni* és hozzáink legkésőbb folyó év január hó 25-ig visszajuttatni szíveskedjék.

A részjegyek tökébefektetésül is bármiként teljes megnyúvással ajánlatok, amennyiben:

1. az óvadékok elhelyezésének üzletága teljes garanciát nyújt,
2. minden részjegy előnyös osztalékokat hoz,
3. a rész bármikor felmondható s készpénzben visszafizetetik.

Intézetünkigazi célját akkor éri el, ha mennél nagyobb üzleti tőkével rendelkezik s így mennél több tagot részesítet átállandóan olcsó, méltányos feltételek mellett nyújtott óvadékokban.

Mindnyájunknak vállaltve kell tehát törekednünk, hogy a pincérség régi ideálja végre megvalósuljon, hogy saját kormányzásunk alatt álló független bankunk legyen az a szilárd védőbástya, mely megoltalmaz bennünket az idegen érdekek ellen és módot nyújt, hogy munkánk gyümölcsét magunk élvezhessük. *Szövetkezzünk tehát önálló baskunk megteremtésére!* Szívesleg üdvözléssel az előkészítő bizottság nevében:

Fenyves Henrik

a „Főpincérek országos óvadék letéti társulata” titkára.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó” a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapták, kérjük miszerint szíveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Pancsován a Hungária szállodát Pfancelter Károly, a fogadónak régi derék vezetője megvette és azt saját tulajdonába ez év elején vette át. Pfancelter szaktársunk vállalkozásához ösztönzen gratulálunk.

A győri Hungária kávéházat Acél Miksa szaktársunktól Ludassy Mór, volt vesprémi kávé megvette s azt saját kezelésébe február 1-én fogja átvenni.

Kraudy Elemér vendéglős. Főpincérségünknek egy széles körben ismert és kitűnő szakképzettségű tagja, Kraudy Elemér, a napokban a vendéglősök sorába lépett át. Kraudy szaktársunk az Alkotmány-utca 16 sz. alatt (törvényezék mellett) alapított egy a mai igényeknek megfelelő csinos és modern éttermi üzletet. Új vendéglős szaktársunknak sok sikert kívánunk!

Rimaszombatban a „Három rózsafogadó” vezetését, mint előzőleg jeleztük, Rodosi Ignác vette át.

Uj fogadós. Mayer Vilmos utóbb volt szászvárosi főpincér, Gyergyószentmiklósra e hó elejéig átvette a Fehérlőszállodát. Mayer szaktársunk vállalkozásához sok szerencsét kívánunk!

Tóth Mihály vendéglős. A régi tulajdonai főpincérek egyik ismertebb tagja és már régebbi idő óta ugyancsak ismert győri vendéglős, a sopronmezei Balfon megvette a nagyvendéglőt. Tóth Mihály derék szaktársunk ez új nagy üzletét január 1-én vette át.

A győr-szabadhegyi kávékantin nagyvendéglőt, melyet hosszú éveken át Stoiber Márton szaktársunk birt, újabbban Pingitzer Ferenc bérlete ki és saját kezelésébe január 1-én vette át.

Ladányi József vendéglős. Bpsten, a II. ker., Zsigmond-utca 24 sz. épült új nagy palotában Ladányi József, volt Lipót-körtüi vendéglős szaktársunk gyönyörű pincei vendéglőt rendezett be. Ladányi szaktársunk nagy és szép látványos üzletét a budai publikum szeretettel látogatja.

Brassóban a Transylvánia éttermi helyiségeit Lugossy Jenő az étteremnek ugyancsak hosszabb időn át volt főpincére, mint vendéglős vette át. Vállalkozásához kívánunk sok sikert.

Baky Mihály vendéglős. A győri „3 Nyul” vendéglőfogadónak volt ismert és népszerű gazdája, a mosonmezei Mecsérén megvette örök áron a nemrég épült közszéki nagyvendéglőt. Baky Mihály szaktársunk ezen üzletét megfélelő új berendezéssel látta el és ugyancsak a „3 Nyul”-hoz címezve nyitotta meg és vezeti tovább. Sok szerencsét!

Nagy András, a kiscelli Magyar-
király szállodánai vendérek gazdájai
ezzel szembeni vendéglője és szálló
üzletet átvette, azt megfelelően átala-
kítva és berendezve »Központi« címen
e hó elején nyitotta meg.

Deutsch Jenő vendéglője, Egerben
a Kereskedelmi csarnok új helyiségét
Deutsch Jenő ismert szaktársunk
átvette és azt saját kezelésében ünne-
pélyesen a múlt hó közepén nyitotta
meg. Új vendéglős szaktársunknak
kívánunk sok szerencsét.

Sepsiszentgyörgyön mint egy múlt
évi lapunkban említettük, *Pogács* Vilmos
ottani vasuti vendéglős szaktársunk
egy a mai modern igényeknek
megfelelő nagyfogadót építtetett 18
szobával, fürdőszobával és éttermekkel.
Az elegáns nagy üzletet *Pogács* szak-
társunk ez év elején adta át a köz-
forgalomnak.

Keresetnek. T. olvasóinkat kérjük, hogy
az alább keresett címek hollétét, kártársi
szívességéből, a megtudni óhajtoók egy lev.
sapon értesítsék.

Páffy Lajos hollétét egy lev.lapon Mayer
Vilmos szállodás (Gyergyószentmiklós) kéri
tudatni.

Schwartz Sándor csárdája. A m.
vásárhelyi Transylvánia fogadónak
vél derek szobafőpincére, Miskolcon
megvette a Halas piac téren lévő Dani-
fele vendéglőt. Schwartz szaktársunk
üzletét elnevezte Bableves csárdának
s miután bora és bablevese kitűnők,
az ottani szaktársak is szívesen ke-
resik föl.

Kiscellben az alomlásnál négy Magyar-
királyi fogadót *Szabolcs József* volt régi
tulajdonosa ez év elején újból átvette.

Szentesen a Városi nagy szállodát,
Halász János szaktársunk üzletét, amint
erről süllünk *Pirity Mátyas* a fogadónak
hosszu időn át volt derek főpincére
bérletre ki. Az új fogadás az üzletét
saját tulajdonára június hó elején
fogja átvenni.

Helyváltozások. *Patulyay*
Károly és *Dékány Sándor* szaktársunk az
Andrássy-úti Kass (Frexler) étterem fők. állás-
át foglalták el. *Neumann* János a fővási vasuti
vendéglő fők. állását tölti be. Sopronban a
Pannónia étterem fizető. állását *Bán Flórián*
foglalta el. U. itt a Magyar királyi fogadót
múlt éth. *Weber* Vince léptet be. *Szentmiklósi*
Gábor Miskolcon a Böccgömben éth. állást nyert.
Heisz János Ujdombovárou a vasuti vendéglő-
ben éth. állást tölti be. *Gyórói* a Fehérvári
fogadó fők. állását *Mántinger* Ferenc és u. itt
a Vigadó kávéház fők. állását *Weber* János
foglalták el Pápan a Hungaria fogadó kávé-
háza fők. állását *Rozmann* Gyula, és a vasuti
vendéglő fők. állását *Sandy* Rezső töltik be.
Celdömlőkön a Vasuti vendéglő I. II. o. étterme
fők. állását *Schmauser* Lajos foglalta el; mel-
lette mint éth. *Szifáry* Gyula munkodik. A Grán
fogadó fők. állását *Patoky* József, a Korona
fogadó fők. állását *Wolf* János, és a Magyar
királyi fogadó fők. állását *Szabolcs József* töltik
be. *Szombathelyen* az I-ik Bákóczy fogadó fők.
állását *Gyurácz* János, a Balassa (Élthe) kávé-
ház fizető fők. állását *Kálmán* István, és a Szab-
ária fogadó szobafők. állását *Varga* Rezső
foglalták el. I. mezővásárhelyen a Nemzeti
fogadó fők. állását *Kovács* Iván tölti be. Kör-
menden a Vasuti (Dorner) vendéglő fők. állás-

sát *Gombolt* János foglalta el. Pápan a Gráf
kávéházban, *Mátyas* Gábor fők. állást tölti be.
Cohlár József a diósgyőri vasgáryi vendéglő-
ben éth. állást nyert. A múlt lapunkban *Mayer*
Vilmosnak a brassói »Vigadó« kávéházi fők.
állás eltoló közlése tevesen történt, melyet
ezenel helyreigazítottunk.

NYILT-TÉR*)

Telkitates Herceg Sándor vasuti vendéglős urnak, Csáktóroya.

Igen tisztelt Kártárs! úr!

Borszörűjéből, mint nékem már egyet küld-
dött 40 koronásat, szíveskedjék egyet még
küldeni 3 zsákkal. — Ugyiszintén 1 drbot 2
zsákkal Szerádn Gyula úr címére küldeni.

Dombóvár. 1907. november 20-án.

tisztelettel

Raisz Ferenc vasuti vendéglős.

*) Ezen rovatban foglalkozni nem válik felelő-
séget a szerk.

A Gáti secekk.

— Regényes elbeszélés. —

Irtá: Minden Tamás.

Bevezető.

Boldogságos szűzanyám! kicsoda
sok sületlenséget, mennyi sok szá-
lábu számárgást beszélts te itt össze-
viszsa, drága cimborá. Ha nem ösmer-
nélek, ha nem volnál régi jó cimborám,
azt kellene hinnem, hogy te is egyike
vagy azoknak a modernebb kori tanároknak,
akik tanszéküket a nagy és még
nagyyszerűbb ostobaságok szempontjából
tartották szükségesnek fölállítani.
Azonban az olyan fülevél-zöld színű
ostobaságnak a magyarzatába, hogy
egy közönséges szeszkirovat, amit eléggé
ügyesen egy nemes és még kevésbé
nemes szeszbe öntének vagy kotyvasz-
tanak, csodás sőt, istennek legyen
nevezhető, még ezek a tanszékek se
vállalkoznának. Komolyságukat még
ezeknek is sértené a pancelcsal való
foglalkozás. Mert jól ide vigyázz, te
kisebbik Bándori! Amit mi itt oly
kedvelteleg fogyasztottunk, — látszólag —
s a mit te első percében a fölhevülésnek
oly széles mederben kezdte diécsniri,
nem más, mint egy közönséges koty-
valek. *Eted* — közönséges kotyvalek.

Mit mosolygysz? A saját a mind-
kettőnk vagy pedig az egész emberiség
ostobaságát? Na-na, csak ne mosolygój.
Az emberek máma már nem annyira
hiszékenyek, nem olyan ostobák. Menj
külöldre, menj Amerikába és még
távolabb: és ott kívánd az embereket
meggyőzni ennek az italnak fenome-
nális jóságá, isteni zamatjáról stb.
Olyant röhgének rajtad, hogy menten
tengeri ürögnek érzed magadat és
alig is várod, hogy a tengeren légy,
hol aztán elmékedhetsz a történtenek.

— Hogy ez inkább afele nevelatlenség?
— Dehogy az, sőt nagyon is nagyfokú
műveltség ez cimborám. A emberiség-
nek ez a része ugyanis egyszerűen és
finom kineveti — a helyett, hogy
durrván elutasítaná — azt, aki vele

holmi kotyvaleköt akar megitatni, hozzá
— a saját pénzén. Am nálunk, ami
vén, maszkos Európánkban nem ilyen
a helyzet. A második gyermekkorát
elő európai népet a szép bafajefes
reklámok csabítják, ahova akariják és
annyi pezsgőkotyvaleköt itatnak meg
vele, a mennyit csak kívánnak. Nálunk
tehát eldorodás van a pezsgőnek és
mivelhogy itt eldorodó világ van, min-
denki halomszámra issza ezt a drága
pancsot, nem gondolván és számítván
azzal, hogy azért a horribilis árért,
amibe a pezsgőzés kerül, év-és éveken
keresztül a legjobb s legfinomabb bo-
rok élvezetét vásárolhatnak meg. S a
jó bor: egészsé, míg a szép díszes
üvegekbe öntött pezsgőtál kotyva-
lek!... Hát cimborám, kotyvalek, még
pedig közönséges és az egészségre
egy csöppőt sem előnyös kotyvalek.
Hogy megis mért isszák oly szívesen
ezt a kotyvaleköt? Hát nem azért
mintha arra holmi egészségi vagy más
élvezeti szükséglet utalná az embereket,
hanem, mert az idő öreg és abnormis!
Es ez hozza magával, hogy mindenki
csak az abnormiságok felé hajlik és
ugy cselekszik, hogy a józansággal egész
homlokegyenest áll. De, légy nyugodt
cimborám, nem fog ez soká igit tartani.
Egy-két évizted, azután a rend-és ter-
meszetellenes állapotoknak és minden-
féle kotyvaleknek is a fog alkonyo-
dnydni, amint ahogy annak idején a hirs-
Gáti secekre is elkövetkezett a szo-
moru vég... Ismerted-e a Gáti seceket?
Nem... Hát Gáti Bendét? Hogy,
azt sem ösmered... Hát, cimborám,
akkor te kissé kevésbé ismeresz fontos
momentumokat ahöz, hogy ugyancsak
a hasonló esetek vitatására jogosít-
hasd föl magadat. Azonban történt
ahogy történt, térjünk most a dolgok
elejére...

A lege'ején.

Hogy ki volt Gáti Bende? Egy ki-
csapott diák. Tanítója tizenegy éves
korában kiesapta az iskolából, mert fulig
szerelem volt egy szőke fűrtös angyal-
kába, a nagykozmáros bájos kis leányába.
Ennek eseté Bende, az idők további
folyamán így szokta elbeszélni:

— Olyan gyönyörű, helyre kis leányt
többet se láttam ezen a széles világon...
Olyan arcokcsái voltak, mint a nyíló
rózsa, mint az enni való kedves piros
alma. A szemei mint a legstőtebb éj-
jel. Hát még az ajka és a mosolygása,
nem is szólván a fiatal korában lévő
Venusnál is helyesebb és kecsesebb ter-
metéről. Aki látta, aki ösmerte, mind
csodálta és bámolta. Csodálható-e, hogy
az én tizenegy éves fejem is teljesen meg-
gabalyodott és a lángoló indulatok eg-
felé csaptak és — szerelmet keriek. De
hogyan?... Az iskolában postát ren-
deztem be s napjában három-négy, sőt
sokszor hat levelét is adtam föl bájos
angyalom címére. Többször választ is
kaptam. A posta közvetítője pedig, a se

szöke, se barna: Padra Katica, a tanító kis leánya és az en szépséges Klárim barátónője volt. A szerelmet kérő leveleket azonban tanítóm, az egyébként szép tehetségu Padra Pál, elfogta és kiderült a feltéve örzött titok és bekövetkezett az, amire én nem is gondoltam: kiesaptak az iskolából. Boldogságos szűz anyám! sóhajtok föl a sulyos csapásra, mi lesz most az én aranyos tündéremmel és mire lesznek az én szép és fonséges almaim? Hej, mert szép és fonséges almaim voltak. Pap, azaz hogy püspök akartam lenni és aztán herceg vagy király. Ezt a szép szépletheli álmot pedig úgy rajzoltam meg, hogy: mint püspök, miszionáriusságot vállalom valahol zsiában vagy Afrikában, s a megterített hívekké kialakítom magamat királynak s aztán magam mellé illetem királynénak a világ legszebb hölgységét, az én drágalatos Klárikámat.

De — hende tervezett és Padra Pál — végeztet. Kivégezte a fenyes almáimat és megsemmisítette a királyságot. Azzal tudniliik, hogy az iskolából kiesapott. De — megállj Padra Pál! megalkozis még te ezért? kialottam, amikor a kiesapatási végzőt előttem és volt iskolatársaim előtt felolvastak. Hazulról pedig már aznap elbujdostam és már masnap Kínese városban mértem vígan és hordtam az iteket és verlungokat. Szóval pincér lettem.

Gáti Bende pincérségének ezen idejéből ma a következő adatokat sikerült megszerzem:

Bende kitünően bevált pincérnek. Eleveenséget, ügyességet mindenki dícsérte. Így a vendégeknek csakhamar kedvence, jómagaviselete és szorgalma által pedig gazdájának legbizalmasabb embere lett. Tekintve ez előnyös tulajdonságokat az a vendéglő-pincérnek névze ama régi jó és hálásabb korzakot, Bende annyit keresett, mint egy finansminiszter és keresetét ugyancsak egy finansminiszter észszerűségével kamatoztatta, úgy, hogy mire tizenöt éves és tanulóhelyen, a Balabér fogadóban főpincér lett, már ezrekkel rendelkezett.

Ugyanígy haladt szemlellet is. A helyzet, a mód mind nagyon alkalmas volt arra, hogy tanulási vagyát kielégítse. És Bende élt az alkalommal és tanult folyton tanult. Így az üzletben, mint az üzletben kívül. Profeszor és pap vendéglő nem erszette az ebédőt vagy vacsorától addig, míg azok egye, a tanulmányára vonatkozó kérdéseire föl nem világosították. A kérdéseket perze, megfelelő alkalommal és oly módon tette, hogy a profeszor vendégek a fentársas miatt, széles é világért se tudtak volna rá megnehezteni. Sőt esténként, vagy a vacsora utáni borozgatások alkalmával maguk szólították oda Bendét, hogy az önmaga szabta napi leckéből kikérdezzék s mikor már teljesen meg ekzsaminálták, vitába bocsátkoztak vele. Nagy gyönyörűségük teltt benne,

amikor különböző tétékek igazságát a történelemből vett idézetekkel bizonyították és a kapcsolatos s a régmúlt sok számos esetének idejét, az év és hónap száma megnevezésével pontosan, folyékonyan és minden gondolkodás nélkül sorolta elő.

— Na, Bende fiam, te ezzel a memóriával, ezzel a tudással még a Padra Pál által megsemmisített királyi almáidat is megvalósíthatod! — szokta ilyenkor mondani az öreg gimnáziumi tanár, Bekets Kázmér, aki különben Bendét az egyik legszebb tudományba: a nyelv- ismeretkhez vezette be.

De Bende fiam, a derek Bekets profeszornak ezt a tréfás megjegyzését nem vette egészen tréfának és ennek kifejezését is adott, mondván: Mélyen tisztelt tanár ur! Az idealismus és a realismus is törvényen alapszik; én hívője, követoje vagyok mindkét törvénynek: meg méltóztatik látni, hogy azok az én szép almáim, ha nem is egészen, de részben, valóra fognak válni.

— Hát jó, legyenek a te almáid beteljesülve, de azért az is szent és bizonyos Bende, hogy te immár se pap, se püspök nem leszel! — szólt bele a vitába a szintén felig tudós és művész Boglói fogadós, Bende gazdája.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Azon előfizetőink, akik a hozzánk irányított leveleikre felelel nem kaptak, a szükséges válaszát jelen rovatomunkban találhatják. A so k. írásunkokban csak előfizetőinknek válaszolunk.

Zs. F. Dohranek. A kérdésre, amint azt felte-
ttem, nem nyilatkozhatunk halározottan, mert tudni kellene, hogy a „literézés,” mer megvölto-
engedve, mikor a vendéglő-ök a megvezést megcsinálták, vagy csak aztán kaptak-e engedélyt. Kérdés az is, hogy a literézést a pénzügyi hatóság megengedte-e, mivel abba ennek a hatóságának is van beleszóása. Kérjük tehát a kérdést meglehetősen körülírva hozzánk juttatni. — A másik kérdésel éppúgy vagyunk, mert nem tudjuk, hogy renyhez önjait-e címet, vagy pedig egy olyan tárgy renyét önjait megsemmisíteni. Hát erre névze is kérünk pontos leírást és készséggel fogjuk kivánságát teljesíteni. Üdvözlét. — T. F. J. E. K. Y. A. Napjáról úgy az egyes mint a csomagosból két ízben küldött a kiadóhivatal. A hiányt —

80—90 fill. sziveskedjenek alkalmilag levél-
helyekben beküldeni. Üdv. — W. K. Szombathely. Hosszabb levél M-től ment. Abban a reményben vagyunk, hogy Vili há emberül eleget fog lenni a misziának. Szives — buék.

— T. G. A furcsa tartalom levelet a koma kezbe keritették és mosolygott is neki hogy vajjon — csere akar-e en lenni. Üdv! — M. V. Győztemkítés Kivánságainak minden válon eleget teletünk. P. L-t a keresztnekkbe hoztuk. Szives üdv! Sz. — S. Kolozsvár. Az így rendben. Buék!

Előnyös vétel.

(Eladó szálloda.)

Vármegyei székhelyen, a város leg-
szebb tereu, a megyeház és a törvény-
széki palota szomszédságában, értékes
telken épített emeletes

— SZÁLLODA —

10 vendégszobával, egy nagy utcai
és udvari étteremmel, kávéházzal
stb. mellőhelyiséggel és az összes be-
rendezésel kedvező feltételek mellett
örök áron eladó. Vételár: 9.000
(kilencvenezer) korona. Vételhez 20.000
(huszazer) korona szűkséges. Bővebb
tájékoztást nyújt a „Fogadó” kiadó-
hivatala.

2-8

Eladó furdótelep

és savanyvíz (vasasaványvíz) forrás
szállalával.

Felső-Magyarország egyik nagyobb vá-
rosában 1080 négyzetölöl területen
egy évszete 9—10 ezer fti biztos jö-
vedelmet lozó furdótelep, szép nagy
kerthelyiséggel, több épülettel, (maga a
furdóház áll 15 furdószoba, egy nagy
fűtőház, két Worthington szivattyúegység
és teljes felszerelésből) ezenkívül 8 tel-
jesen berendezett szállalati vendé-
gszoba, az utcára nyíló nagy nagy ven-
dégül helyiség, egy paraszt kocsmá,
egy nagy kocsiszín, és istállólával — beteg-
ség miatt — potom 55 ezer forint eladó
— esetleg évi 50-60 (ötözer) forintért
bérbe adó hosszabb időre. Vétel esetén
tehertek 30 évi amortizációra 12.500 fti.
A savanya és vasasaványvíz forrása
kevés ügyesség és tökélyfektetés mellett
egyidőt nagy hasznot hozni vállalható
fejteszhető. Cím a kiadóhivatalban.

2-6

45.5 kg. 1908. sz.

Póthaszonbérleti hirdetemny.

A sopron sz. kir. város tulajdonát képező „Pannónia” szálloda
bérbeadásá iránt 14596/1907. sz. alatt kibocsátott haszonbér-
leti hirdetemny módosítása képen ezennel közhírré tesz-
szük, hogy Sopron sz. kir. város a mondott szállodáját 10 évre, vagyis
1908. évi augusztus hó 1-étől 1918. évi július hó 31-éig adja
haszonbérbe és hogy az írásbeli zárt ajánlatok 1908. évi február 28-ig be-
zárólag a városi iktató hivatalban délelőt 9—12 óráig beadhatók, a melyek
1908. évi február 29-én délelőt 9 órakor fogznak a városház
tanácsstermben nyilvánosan felbontatni. A hivatkozott haszonbérleti
hirdetemny egyéb részeiben változatlan marad.

Sopron, 1908 évi január hó 9-én.

A városi Tanács.